Aplikacje internetowe, laboratorium

Autor: Witold Andrzejewski

Serwlety.

Celem niniejszego ćwiczenia jest poznanie podstaw technologii tworzenia aplikacji internetowych J2EE, poprzez zapoznanie się z metodami tworzenia tzw. serwletów. W ramach niniejszego ćwiczenia wykorzystane zostanie środowisko programistyczne NetBeans 7.0.1.

1) Przygotowanie środowiska pracy.

Celem niniejszego zadania jest przygotowanie środowiska pracy. Po ukończeniu zadania, na komputerze uruchomione będzie środowisko NetBeans 7.0.1, oraz utworzony domyślnie generowany projekt prostej aplikacji internetowej.

a) Uruchom środowisko NetBeans 7.0.1. Domyślnie, ikona startująca to środowisko znajduje się w: Start/Programy/NetBeans.
 Po uruchomieniu programu, na ekranie pojawi się następujące okno:

NetBeans IDE 7.0.1		summer among Autor, somer PA	GD addition for the state of th	
Eile Edit View Navigate Source Refactor B	un <u>D</u> ebug Profile Tea <u>m</u> Iools <u>W</u> indow <u>H</u> elp			Q Search (Ctrl+E)
225 9C T1	₩ ▶ ₩			
Start Page #				(.) V D
		NetBeanside		
	A CONTRACTOR OF A CONTRACTOR A		and the second se	
	Learn & Discover	My NetBeans	What's New	
	Recent Projects	Install Plugins	Activate Features	
	Numer of Additional			
	<no project="" recent=""></no>	Add support for other languages and technologies by installing plugins from the Nettleans Update Center.	NetBeans turns on functionality as you use it. Start creating and opening projects and the IDE will just activate the features you need, maining your experience quicker and cleaner. Alternatively, you can activate features manually.	
			4	
	OPAGIE	V Show On Startup	1 Alexandre	
	CHARLE		·····)	
Loading module services			Opening Projects	(1 more)

b) Z menu "File" wybierz opcję "New Project". Pojawi się następujące okno dialogowe:

New Project	And and 10.07 1000	×	
Steps	Choose Project		
1. Choose Proje 2	ct Categories:	Projects:	
Kategoria projektu	- (). Java EE - (). Java Card - (). Java ME		Rodzaj projektu
	Maven PhP Ruby Groovy C/C++ C/C++ Cendes		
	This feature is not yet enabled. Press Next	to activate it.	
	Creates an empty Web application in IDE-generated build script to build, run	a standard IDE project. A standard project uses an , and debug your project.	
	< Back	Next > Enish Cancel Help	

c) Wybierz kategorię projektu "Web" i rodzaj projektu "Web application", a następnie wciśnij "Next". Pojawi się następujące okno dialogowe:

New Web Application	×	
Steps 1. Choose Project 2. Name and Location	Name and Location Project Name: MyWebApplication	Nazwa projektu
 Server and Settings Frameworks 	Project Location: C:\Users\Witek\Documents\NetBeansProjects Browse Project Eolder: C:\Users\Witek\Documents\NetBeansProjects\MyWebApplication	 Katalog z projektami
	Use Dedicated Folder for Storing Libraries Libraries Folder: Browse Different users and projects can share the same compilation libraries (see Help for details). Set as Main Project	
	Sack Next > Enish Cancel Help	

d) W otrzymanym okienku dialogowym wypełnij pozycje dotyczące nazwy projektu i katalogu, w którym ma znaleźć się katalog z tworzonym nowo projektem. Wciśnij przycisk next. Pojawi się następujące okno dialogowe:

New Web Application	Server and Settings	Serwer na którym będą
 Choose Project Name and Location Server and Settings Frameworks 	Add to Enterprise Application: www.add.com Server: GlassFish Server 3.1	uruchamiane aplikacje
	Java EE Version: Java EE 6 Web	Wersja J2EE, która ma zostać użyta
		Ścieżka do programu
	< Back Next > Einish Cancel Help	

e) W powyższym okienku dialogowym należy wybrać serwer "GlassFish" oraz wersję J2EE 6. Najciekawszym parametrem jest tutaj parametr "Context Path". Jest to ścieżka, która umieszczona za adresem domenowym serwera będzie wskazywać na tworzoną aplikację. Uwaga! To wcale nie znaczy, że katalog odpowiadający tej ścieżce w ogóle będzie istnieć. W aplikacjach J2EE ścieżki służą jedynie do określania aplikacji, a nie fizycznego położenia pliku. Przykładowe działanie tego parametry jest następujące. Jeżeli "Context Path" jest równe "/MyWebApplication", to aplikacja będzie uruchamiana, jeśli jako adres do przeglądarki zostanie wpisane: http://adres.serwera.com/MyWebApplication. Zalecane jest pozostawienie wartości domyślnej. Po wypełnieniu parametrów, wciśnij przycisk "Next". Pojawi się następujące okno dialogowe:

Steps	Frameworks
1. Choose Project	Select the frameworks you want to use in your web application.
3. Server and Settings	Spring Web MVC
4. Frameworks	JavaServer Faces
	Struts 1.3.8
	The meaning over the second se
C. Store	

f) Pozostaw to okno bez zmian (nie wybieraj żadnej opcji). Po wciśnięciu "Finish", projekt zostanie utworzony i otwarty. W ramach projektu zostaną utworzone wszystkie wymagane pliki konfiguracyjne, oraz przykładowa strona w JSP:

1 1 2 4 5 6 7 19				
jects 4 # Files Services	Start Page # P index.sp #		Uruchamianie aplika	асјі
	Dormant : index Created on : 2011-11- Author : Witek Author : Witek S (Control humi> (Control humi>	19, 10:12:04	Okno edycyjne	
ktura projektu i źródła	<pre>chead> casta http-squiy* chead> chead> chead> chead> casta http-squiy* chileJ3BP Page(/ chead> chead chead> c</pre>	Content-Type" content="text/html; charget=UTF-B"; itle>		
	Tasks		• *	
	Description	File	Location	

g) Przeanalizuj zawartość domyślnie wygenerowanego index.jsp, a następnie kliknij na przycisk uruchamiający aplikację.
 Po chwili powinno pojawić się okno przeglądarki z uruchomioną aplikacją. Czy to co można zaobserwować w przeglądarce zgadza się z kodem pliku index.jsp?

🥘 JSP Page	- Mozilla Firefox
<u>P</u> lik <u>E</u> dycja	<u>W</u> idok <u>H</u> istoria <u>Z</u> akładki <u>N</u> arzędzia Pomo <u>c</u>
3	O the second
💡 JSP Page	0
JJF FAUE	V

Hello World!

2) Utworzenie prostego serwletu.

Celem niniejszego zadania jest przedstawienie metody tworzenia nowych serwletów w ramach aplikacji internetowej i ich uruchamiania.

a) Z menu "File" wybierz opcję "New File". Pojawi się następujące okno dialogowe:

	New File	×	Drojekt uzupełniany o
	Steps	Choose File Type	
	1. Choose File Type 2	Project: 👹 MyWebApplication	nowy plik.
		Categories: Ele Types:	
Kategoria t pliku.	worzonego	Java Card S Platform Web Web JavaServer Faces Struts Spring Framework Grade Spring Framework Grade Spring Framework Grade Spring Framework Spring Framework Spring Framework	Typ tworzonego pliku
		Contexts and Dependency Inj Swing GUI Forms Int Int	
	and the second s	Description: Creates a new servlet class. A servlet is a server-side Java class which runs within a web server.	
		<back next=""> Einish Cancel Help</back>	

b) W otworzonym okienku dialogowym upewnij się, że nowy plik jest dodawany do projektu nad którym pracujesz.
 Wybierz kategorię pliku "Web" a rodzaj "Servlet". Następnie wciśnij next. Pojawi się następujące okienko dialogowe:

New Servlet	×]
Steps	Name and Location	Nazwa klasy
1. Choose File Type 2. Name and Location	Class Name: SimpleServlet	implementującej serwet.
 Configure Servlet Deployment 	Project: MyWebApplication	
	Location: Source Packages	Pakiet w którym należy
	rackage: pp.wsninu.serviets Created File: iects\MvWehAnnlication\srr\iava\nn\wsnhid\serviets\SimpleServiet iava	
	Zi once i uni li licente la constructione de l	unitescie klasę.
	< <u>B</u> ack Next > <u>F</u> inish Cancel <u>H</u> elp	

 c) W otrzymanym okienku dialogowym należy wpisać nazwę klasy implementującej nasz serwlet (np. SimpleServlet) oraz pakiet, w którym ta klasa powinna się znaleźć (np. pp.wsnhid.servlets). Po uzupełnieniu ww. parametrów, naciśnij next.
 Pojawi się następujące okienko dialogowe:

New File	×	
Steps	Configure Servlet Deployment	
Choose File Type Name and Location Configure Servlet	Register the Servlet with the application by giving the Servlet an internal name (Servlet Name). Then specify patterns that identify the URLs that invoke the Servlet. Separate multiple patterns with commas.	
Deployment	Information to deployment descriptor (web.xml)	Wewnętrzna nazwa
	Class Name: pp.wsnhid.servlets.SimpleServlet Servlet Name: SimpleServlet	serwletu.
	URL Pattern(s): /SimpleServlet	
	Initialization Parameters:	
	Name Value New	Wzorzec URL wywołania
	<u>E</u> dit	serwletu.
	Delete	
		Parametry inicjalizacyjne
	< <u>B</u> ack Next > <u>Finish</u> Cancel <u>H</u> elp	serwietu.

d) W otrzymanym okienku pozostaw domyślną nazwę wewnętrzną serwletu, a następnie podaj wzorzec URL. Wzorzec URL określa, jakie wyrażenie w ścieżce, podane za adresem aplikacji (patrz punkt 1e), uruchamia tworzony serwlet. Wyrażenie musi zaczynać się od "/" po którym może zostać podana dowolna ścieżka. Można również wykorzystywać znak "*" do oznaczenia dowolnego ciągu znaków. Sugerowane jest pozostawienie domyślnej wartości. Po wypełnieniu odpowiednich pól wciśnij przycisk "Finish". Nowy plik zostanie utworzony i otwarty:

e) Rozwiń zwinięty kawałek kody wskazany na powyższym rysunku, klikając na znak "+". Odsłonięte zostaną metody doGet i doPost:

```
// <editor-fold defaultstate="collapsed" desc="HttpServlet methods. Click on the +
/**
* Handles the HTTP <code>GET</code> method.
* @param request servlet request
* @param response servlet response
*/
protected void doGet(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response)
throws ServletException, IOException {
   processRequest(request, response);
}
/**
* Handles the HTTP <code>POST</code> method.
* @param request servlet request
* @param response servlet response
*/
protected void doPost(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response)
throws ServletException, IOException {
   processRequest(request, response);
```

f) Jak łatwo zauważyć na powyższym rysunku, metody doGet i doPost odwołują się do metody processRequest. Można zatem zauważyć, że obsługa żądań GET i POST jest identyczna. Odkomentuj zawartość metody processRequest i usuń linijkę "TODO: output your page here". Przeanalizuj odkomentowany kod. Zastanów się, co powinno się pojawić w przeglądarce odwołującej się do serwletu.

```
protected void processRequest(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response)
throws ServletException, IOException {
   response.setContentType("text/html;charset=UTF-8");
   PrintWriter out = response.getWriter();
   trv {
       out.println("<html>");
       out.println("<head>");
       out.println("<title>Servlet SimpleServlet</title>");
       out.println("</head>");
       out.println("<body>");
       out.println("<h1>Servlet SimpleServlet at " + request.getContextPath () + "</h1>");
       out.println("</body>");
       out.println("</html>");
   } finally {
      out.close();
1
```

- g) Aby uruchomić serwlet wykonaj następujące kroki:
 - Kliknij prawym klawiszem na nazwę projektu w oknie po lewej stronie ekranu. Pojawi się menu kontekstowe (patrz poniższy rysunek):

; Projects	I S Files		: 56
Hydets Hyweb Hyweb	New Build Clean and Build Clean Verify Generate Javadoc	×	
⊕) bibra ⊕) bibra ⊡) bibra	Run		
	Debug Profile Test RESTful Web Services	Alt+F6	
	Set as Main Project Open Required Projects Close		
: MyWebApplics	Rename Move Copy Delete	Delete	
	Find Share on Team Server Versioning Local History	Ctrl+F	
	Properties		

- Z menu kontekstowego wybierz "Deploy".
- W przeglądarce wybierz adres taki sam, jaki pojawił się w momencie uruchamiania aplikacji (patrz punkt 1g), ale dodaj na jego końcu "/" i wyrażenie zgodne ze wzorce URL podanym w punkcie 2c. Dla przykładowych nazw stosowanych w niniejszym ćwiczeniu byłoby to: http://localhost:8080/MyWebApplication/SimpleServlet. Jeżeli wszystko pójdzie dobrze, w przeglądarce powinien pojawić się wynik działania serwletu:

Firefox 🔻	Servlet SimpleServlet	+	
•	localhost:8080/MyWebApplication/SimpleServe	et	

Servlet SimpleServlet at /MyWebApplication

Jeżeli serwlet zostanie później zmodyfikowany, wystarczy wykonać jeszcze raz "Deploy", oraz odświeżyć zawartość okna przeglądarki.

3) Odczytanie parametrów żądania otrzymanego z przeglądarki.

- a) Zmodyfikuj metodę "processRequest" wygenerowaną automatycznie razem z serwletem w poprzednim zadaniu, tak, aby wyświetlała w oknie przeglądarki wyniki działania następujących metod interfejsu HttpServletRequest (należy je wywoływać poprzez parametr "request" metody processRequest, który jest tego typu):
 - getMethod() bezparametrowa metoda zwracająca typ żądania (GET, POST, HEAD, itp.)
 - getRemoteAddr() bezparametrowa metoda zwracająca adres IP przeglądarki.

- getServerName() bezparametrowa metoda zwracająca adres domenowy serwera.
- getHeader(n) metoda o jednym parametrze typu łańcuchowego, która zwraca wartość jednego z pól żądania protokołu HTTP. Parametr zawiera nazwę pola, którego wartość chcemy odczytać. Odczytaj wartość pól: "Accept", "Accept-Language", "Accept-Encoding" i " User-Agent".

Przykładowe linijki kodu, wykorzystujące metody wymienione powyżej:

```
out.println("wynik getRemoteAddr: "+request.getRemoteAddr()+ "<BR>");
out.println("wynik getHeader(\"Accept\"): "+request.getHeader("Accept")+ "<BR>");
```

Przykładowy wynik działania poprawnie wykonanego ćwiczenia przedstawiono poniżej:

Firefox 🔻	Servlet SimpleServlet	F	
(+)	localhost:8080/MyWebApplication/SimpleServle		

Servlet SimpleServlet at /MyWebApplication

wynik getMethod(): GET wynik getRemoteAddr(): 127.0.0.1 wynik getServerName(): localhost wynik getHeader("Accept"): text/html,application/xhtml+xml,application/xml;q=0.9,*/*;q=0.8 wynik getHeader("Accept-Language"): pl,en-us;q=0.7,en;q=0.3 wynik getHeader("Accept-Encoding"): gzip, deflate wynik getHeader("User-Agent"): Mozilla/5.0 (Windows NT 6.0; rv:7.0.1) Gecko/20100101 Firefox/7.0.1

b) Zmodyfikuj adres URL wpisany do przeglądarki w ten sposób, aby podawał dwa parametry oraz ich wartości: imie i wiek. przykładowego adresu, używanego w niniejszym ćwiczeniu wyglądałoby Dla to następująco: http://localhost:8080/MyWebApplication/SimpleServlet?imie=Witold&wiek=30 . Nastepnie, wzorując się na poprzednim ćwiczeniu, wykorzystaj kolejną metodę klasy HttpServletRequest, o nazwie getParameter, aby odczytać i wyświetlić wartości parametrów podanych w URL. Przykładowe zastosowanie getParameter poniżej: out.println("wynik getParameter(\"nazwisko\"): "+request.getParameter("nazwisko")+ "
");

Uwaga! W zadaniu chodzi o parametry imie i wiek, podczas gdy powyższy przykład pokazuje odczytanie parametru nazwisko.

Przykładowy efekt działania serwletu przedstawiono poniżej:

Wiek: 30

c) Zmodyfikuj serwlet tak, by odczytywał parametry o nazwach x i y (usuń wsparcie dla parametrów imie i wiek z poprzedniego ćwiczenia). Parametry te powinny zawierać liczby. Twój program powinien odczytywać te parametry i, ponieważ wartość każdego parametru jest zwracana jako łańcuch, konwertować je do liczb. Przykładowa konwersja łańcucha do liczby (całkowitej) przedstawiona została poniżej:

```
int liczba;
liczba=Integer.parseInt("100"); //do zmiennej liczba zapisywana jest wartość 100
```

Po odczytaniu i przekonwertowaniu, liczby przekazane przez parametry x i y powinny zostać dodane do siebie, a wynik dodawania wyświetlony przez serwlet w oknie przeglądarki.

Przykładowy efekt działania serwletu przedstawiono poniżej:

d) Zmodyfikuj plik index.jsp, wygenerowany automatycznie w momencie tworzenia aplikacji internetowej (patrz zadanie 1) tak, aby wyświetlał formularz wczytujący wartości parametrów x i y, i przekazywał je do serwletu metodą GET. Uwaga! Tutaj tak naprawdę nie korzystamy z technologii JSP, tylko wykorzystujemy plik index.jsp jako zwykłą stronę w HTML. Wynik działania aplikacji przedstawiono poniżei:

Firefox 🔻	JSP Page	+
(+)	localhost:8080/MyWebApplication/	

Hello World!

x: 327	
y: 339	
Wyślij zapytanie	
Firefay T	
Servlet SimpleServlet	+
(vlet?x=327&y=339
\sim	

327+339=666

e) Zmodyfikuj formularz tak, aby przekazywał parametry metodą POST (nie trzeba w ogóle modyfikować kodu serwletu).
 Zaobserwuj różnicę w działaniu aplikacji. Po zakończeniu ćwiczenia zakomentuj obecną funkcjonalność serwletu. Może ona przeszkadzać kolejnych ćwiczeniach.

Firefox 🔻	Servlet SimpleServlet	+
()	localhost:8080/MyWebApplication/SimpleS	ervlet
\sim		

327+339=666

- 4) Zasięg widoczności zmiennych.
 - a) Wpisz następujący kawałek kodu do metody processRequest:

```
int i=0;
i=i+1;
out.println("Licznik: "+i);
```

- b) Uruchom serwlet i odśwież okno przeglądarki kilka razy (czy licznik się zwiększa czy nie?)
- c) Usuń deklarację zmiennej "i", a następnie zadeklaruj ją jako pole klasy implementującej serwlet.
- d) Uruchom serwlet i odśwież przeglądarkę kilka razy (czy licznik się zwiększa czy nie?)
- e) Licznik się nie zwiększał za pierwszym podejściem ponieważ za każdym razem, w momencie uruchomienia processRequest, zmienna była alokowana i inicjowana na nowo. Za drugim razem zmienna została zaalokowana tylko raz, w momencie uruchomienia serwletu. Co więcej, zmienna utworzona w drugim przypadku jest współdzielona przez wszystkie wątki realizujące żądania zgłaszane do serwletu. Wynika z tego, że jeżeli wielu użytkowników równocześnie odświeża stronę wygenerowaną przez serwlet, to każdy z nich będzie widział licznik zwiększony przez innych. Należy o tym fakcie pamiętać, bo konieczna jest synchronizacja do zmiennych współdzielonych przez wiele wątków.

- 5) Odczytanie parametrów inicjujących serwletu.
 - a) Parametry inicjujące dla serwletu można ustawić edytując plik web.xml.

MyWebApplication - NetBeans IDE 7.0.1	
Eile Edit View Navigate Source Refactor Run Debug Profile Team Tools	Window Help Q Search (Ctrl+1)
1 🔁 🔛 🖳 🍽 🏈 🖉 🗔 🕞 🍞 👔 🕽	> 🚯 • 🚯 •
Projects 4 × Files Services	Start Page 🕱 🗊 index.jsp 🕸 🗟 SimpleServlet.java 🕫 🚉 web.xml 🕷
🕀 💩 AccessDB	General Serviets Filters Pages References Security XML 🕲 SimpleServiet 🗸 🛞
History generator	Sandats (2)
HywebAppication	
- WEB-INF	SimpleServlet -> /SimpleServlet Remove
web.xml (1)	Servlet Name: SimpleServlet Startup Order:
Source Packages	Description:
p.wsnhid.servlets	
SimpleServlet.java	Serviet Class: In workid serviets SimpleServiet Browse., Go to Source
E Libraries	
GervletJDBC	© 25P File:
	URL Pattern(s): /SimpleServiet
	and comma () to separate manying power for
	Initialization Parameters:
	Parameter value Description
(3 Add Edt Remove
	Security Role References:
; web.xml - Navigator	Role Ref Name Role Ref Link Description
version="1.0" encoding="UTF-8"	Add Edit Remove
iii-≪≥ servlet	
⊕ - \$> servlet-mapping	Run As:
	; Output ♥ # ; Tasks
	Java DB Database Process (GlassFish Server 3.1 (MywebAppication (run-deploy)) (Chinadeploy) (Chinadeploy)
	deps-jar:
	Abrary-inclusion-in-archive: 95 library-inclusion-in-manifest:
	compile:
	Compile_Jsps: Undeploying
	Initializing
	<pre>in-piace deployment at C:\Users\Witek\Documents\NetBeansFrojects\MyWebApplication\build\web run-deploy:</pre>
(C) (P)	BUILD SUCCESSFUL (total time: 1 second)
Filters:	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·
	16 50 IN

b) Plik web.xml można odnaleźć w katalogu "Web pages/WEB-INF"(1). Po odnalezieniu pliku wykonaj na nim double click aby go otworzyć, a po otwarciu, odnajdź w oknie, które się otworzy zakładkę "Servlets"(2). Parametry dodaje się w sekcji "Initialization Parameters"(3). Aby dodać nowy parametr, należy wcisnąć przycisk "Add". Pojawi się następujące okienko dialogowe.

- c) Utwórz je^tlen parametr inicjalizacyjny (np. taki jak na rysunku powyżej) i wciśnij OK.
- d) Odczytaj parametr inicjalizacyjny w metodzie "init" i zapamiętaj go w zmiennej stanowiącej pole klasy, a następnie wyświetl wartość tej zmiennej w metodzie processRequest. Wartości parametrów inicjalizacyjnych są dostępne poprzez metodę getInitParameter klasy ServletConfig. Przykładowo:

public void init(ServletConfig config) {
 msg = config.getInitParameter("message");
}
Nazwa parametru
}

Uwaga!: należy zaimportować klasę ServletConfig: import javax.servlet.ServletConfig;

6) Obsługa sesji.

Sesja jest mechanizmem zapewniającym komunikację (przekazywanie obiektów) pomiędzy kolejnymi żądaniami przychodzącymi z tego samego okna przeglądarki. Sesję można traktować jako "worek" skojarzony z konkretnym oknem przeglądarki, do którego wrzucamy, i z którego wyciągamy, obiekty oznaczone odpowiednimi etykietami. Poniższe ćwiczenie demonstruje jak można użyć mechanizmu sesji do implementacji mechanizmu logowania i wylogowywania. **Uwaga! Kolejne kroki od a) do e) wykonaj bez uruchamiania serwletu.** Staraj się zrozumieć kolejne kawałki kodu. Bez tego zrobienie całego ćwiczenia może się udać tylko fuksem.

 a) Sprawdź, czy w sesji zapisana jest informacja o tym, że użytkownik jest zalogowany, tworząc nową sesję, w sytuacji, kiedy jest to konieczne. Poniższy kod należy umieścić w serwlecie pomiędzy linijką wyświetlającą *<body>* a linijką wyświetlającą *</body>*.

```
HttpSession session=request.getSession(true); //Pobierz obiekt sesji, bądź utwórz
jeśli go nie ma
Boolean loggedIn=(Boolean)session.getAttribute("zalogowany"); //Pobierz z sesji
Obiekt oznaczony
Etykietą zalogowany
if (loggedIn==null) loggedIn=false; //Jeżeli w sesji nie było informacji o tym,
//że ktoś został zalogowany, to znaczy, że nie został.
2

if (loggedIn==true) {
4 //Użytkownik został zalogowany
} else {
1 //Użytkownik nie został zalogowany
```

b) W sytuacji, gdy użytkownik nie został zalogowany, program powinien wyświetlać formularz pytający się o hasło i o użytkownika. Poniżej przykładowy kod takiego formularza. Pamiętaj, że należy kolejne wiersze tego formularza wysyłać do przeglądarki za pomocą out.println. Kod należy umieścić w miejscu oznaczonym przez (1) w poprzednim podpunkcie. Poniższy formularz wykorzystuje metodę GET, żeby można było zaobserwować co jest przekazywane przez przeglądarkę do serwletu. W praktycznych zastosowaniach formularz powinien wykorzystywać metodę POST. Zastanów się dlaczego.

- c) Dopisz teraz w miejscu oznaczonym przez (2) w punkcie a) kod, który wykonuje następujące operacje:
 - Sprawdza, czy użytkownik jest zalogowany i jeżeli nie, to czy próbuje się zalogować:

 Jeżeli tak, to sprawdza, czy hasło i użytkownik są poprawne. Poniższy kod należy wstawić w miejscu oznaczonym przez (3) poprzednim podpunkcie. Jeżeli są poprawne, to zapisuje do sesji informację o tym, że użytkownik został zalogowany, oraz przypisuje *true* to zmiennej loggedIn:

```
if (user.equals("witek") && pass.equals("haslo")) {
    loggedIn=true;
    session.setAttribute("zalogowany",loggedIn);
}
```

- Zwróć uwagę, że teraz kod przeznaczony dla zalogowanego użytkownika (oznaczony przez (4) w punkcie a)) wykona się w dwóch sytuacjach: zmienna loggedIn jest *true* bo tak zostało zapisane w sesji, albo zmienna loggedIn jest *true* bo użytkownik podał poprawnego użytkownika i hasło.
- d) Teraz należy napisać kod, który się wykonuje, kiedy użytkownik został zalogowany. W naszym prostym przypadku będzie to tylko wyświetlenie komunikatu, oraz utworzenie przycisku wylogowującego. Poniższy kawałek kodu, należy umieścić w miejscu oznaczonym przez (4) w punkcie a).

```
out.println("<h1>ZALOGOWANY</h1>");
out.println("<form method=\"get\">");
out.println("<input type=\"hidden\" name=\"akcja\" value=\"wyloguj\" \\>");
out.println("<input type=\"submit\" value=\"Wyloguj\" \\>");
out.println("</form>");
```

e) Formularz wyświetlany przez powyższy kod, zawiera jedno pole typu INPUT, i jest to pole typu HIDDEN. Pola typu HIDDEN są bardzo specyficzne, bo nie można ich edytować i są one niewidoczne na stronie, ale ich wartość zostanie przekazana jako parametr w momencie wciśnięcia przycisku SUBMIT. Ostatnim krokiem, jest dopisanie kodu obsługującego wylogowanie. Wylogowanie będzie wykonywane poprzez zapisanie do sesji, do obiektu oznaczonego etykietą zalogowany wartości *false*. Poniższy kod należy umieścić w miejscu oznaczonym przez (5) w punkcie a).

```
String action=request.getParameter("akcja");
if (action!=null) {
    if (action.equals("wyloguj")) {
        Boolean wartosc=false;
        session.setAttribute("zalogowany",wartosc);
    }
}
```

f) Przetestuj działanie aplikacji. Uruchom serwlet:

Firefox 🔻	Servlet SimpleServlet	+
(+)	localhost:8080/MyWebApplication/SimpleServ	/let
	zalog	guj

g) Podaj błędnego użytkownika albo hasło. Zaobserwuj, że po wciśnięciu zaloguj pojawi się znowu formularz.

Firefox 🔻	Servlet SimpleServlet	+	
<>	localhost:8080/MyWebApplication/	/SimpleServlet	
ktostam	•••••	zaloguj	
Firefox 🔻	Servlet SimpleServlet	+	
>	localhost:8080/MyWebApplica	ation/SimpleServlet?user=ktostam&pass=sdfsefsdf	
		zaloguj	

 Podaj poprawnego użytkownika i hasło. Po zalogowaniu powinien się pojawić komunikat o poprawnym zalogowaniu i przycisk wyloguj.

Firefox 🔻	Servlet SimpleServlet	+	
	localhost:8080/MyWebApp	plication/SimpleServlet	
witek	••••	zaloguj	
Firefox *	Servlet SimpleServlet	+	
<>> </td <td>localhost:8080/MyWebApp</td> <td>plication/SimpleServlet?user=v</td> <td>vitek&pass=haslo</td>	localhost:8080/MyWebApp	plication/SimpleServlet?user=v	vitek&pass=haslo
7.1.0			

ZALOGOWANY

- 101	1.0				
	V				
		-	_	-	
			-	_	

 i) Usuń z adresu w przeglądarce parametry logowania i odśwież zawartość okna przeglądarki. Zauważysz, że pomimo tego, że nie przekazujemy danych dotyczących użytkownika, to pozostajemy zalogowani. Dzieje się tak dzięki temu, że informację o zalogowaniu zapisano w sesji.

	Firefox Servlet SimpleServlet Iccalhost:8080/MyWebApplication/SimpleServlet
	ZALOGOWANY
	Wyloguj
j)	Kliknij przycisk wyloguj. Zaobserwuj, że pojawi się znowu formularz logowania.
	Firefox Servlet SimpleServlet +
	Iocalhost:8080/MyWebApplication/SimpleServlet?akcja=wyloguj

- 7) Ciasteczka.
 - Napisz licznik, który liczy liczbę razy, przeglądarka odwiedziła daną stronę. Licznik powinien być przechowywany w ulotnym ciasteczku. Poniższy kod implementuje taki licznik. Przeanalizuj jego działanie. Zastanów się w szczególności po co są linijki oznaczone na czerwono.

zaloguj

```
Uwaga! Zaimportuj klasę Cookie: import javax.servlet.http.Cookie;
            Cookie[] cookies=request.getCookies();
            Cookie licznik=null;
            if (cookies!=null) {
                for (int i=0;i<cookies.length;i++) {</pre>
                    if (cookies[i].getName().equals("licznik")) {
                        licznik=cookies[i];
                        break;
                    }
                }
            }
            if (licznik==null) {
                licznik=new Cookie("licznik","0");
            } else {
                Integer v=Integer.parseInt(licznik.getValue());
                v++;
                licznik.setValue(v+""); //zastanów się po co do v dodajemy "" ?
            }
            licznik.setMaxAge(-1);
            response.addCookie(licznik);
```

- out.println(licznik.getValue());
 b) Po zwiększeniu licznika poprzez kilkukrotne odświeżenie przeglądarki, należy wyjść z przeglądarki i uruchomić serwlet jeszcze raz, i zaobserwować, że licznik się wykasował. Uwaga! Jeżeli Firefox spyta się czy zapamiętać karty przeglądarki, to należy odpowiedzieć NIE, bo inaczej ciasteczka też zostaną zapamiętane.
- c) Teraz należy zwiększyć czas życia ciasteczka do 1 dnia i powtórzyć eksperyment.

- 8) Zadania
 - a) Napisz serwlet generujący tabelę HTML z tabliczką mnożenia.
 - b) Napisz serwet przyjmujący poprzez formularz łańcuch, obliczający jego długość i generujący w odpowiedzi stronę z długością łańcucha i formularzem pozwalającym na wpisanie kolejnego łańcucha.
 - c) Napisz dwa serwlety kooperujące ze sobą. Pierwszy serwlet wyświetla aktualną datę i formularz pozwalający na wprowadzenie np. imienia. Formularz powinien przekierowywać wynik do drugiego serwletu, który wyświetla komunikat: Cześć + <imie> i pokazuje linka pozwalającego wrócić do pierwszego serwletu. Aktualną datę można pobrać w następujący sposób:

```
DateFormat dateFormat = new SimpleDateFormat("yyyy/MM/dd HH:mm:ss");
Date date = new Date();
String dataLancuch=dateFormat.format(date);
```

- d) Zaimplementuj bardziej zaawansowany kalkulator niż w ćwiczeniu 3. Prócz podawania liczb dodaj jeszcze pole (np. pole combi) za pomocą którego można wybrać rodzaj operacji matematycznej.
- e) Napisz serwet, który losuje jakąś liczbę i zapisuje ją do sesji (jeżeli liczba jest już w sesji, to powinna być jedynie odczytywana). Następnie serwlet powinien wyświetlić formularz pozwalający użytkownikowi odgadnąć tą liczbę. Serwlet powinien następnie odpowiadać komunikatami: "za dużo", "za mało", "zgadłeś!". W tej ostatniej sytuacji serwlet powinien wylosować nową liczbę i ponownie wyświetlić formularz do zgadywania.
- f) Zaimplementuj prosty czat:
 - Zadeklaruj jako synchronizowane pole klasy jakąś kolekcję łańcuchów:

Dodaj na początku pliku 4 importy:

```
import java.util.Collection;
import java.util.Collections;
import java.util.Vector;
import java.util.Iterator;
```

Dodaj następującą deklarację pola klasy implementującej serwlet:

```
Collection<String>
```

```
tab=Collections.synchronizedCollection(new Vector<String>());
```

Serwlet powinien generować stronę, która się będzie regularnie odświeżać:

Dodaj w odpowiednim miejscu linijkę:

```
out.println("<META HTTP-EQUIV=Refresh CONTENT='10'>");
```

• Serwlet powinien wyświetlać prosty formularz pobierający jakiś tekst:

```
<form method='post'>
<input type='text' name='nazwa_parametru'/>
<input type=submit value='ok'>
</form>
```

(zastanów się dlaczego przekazujemy dane z formularza za pomocą metody POST a nie GET)

• Jeżeli jakiś tekst został przekazany jako parametr, powinien on być dodawany do kolekcji:

```
String par=request.getParameter("tekst");
if (par!=null) tab.add(par);
```

• Serwlet powinien wyświetlać całą zawartość kolekcji:

```
Iterator<String> it=tab.iterator();
```

```
while (it.hasNext()) {
    out.println(it.next()+"<br/>);
}
```